

सर्वमंगल माङ्गल्ये शिवे सर्वार्थसाधिके । शरण्ये त्र्यंबके गौरि नारायणि नमोऽस्तु ते ॥

संस्थापक डी. एन. शिर्के यांचे सर्वाधिक लोकप्रिय प्रकाशन

॥ श्री गुरुदेव दत्तात्रेय प्रसन्न ॥

पुणे व सातारा आवृत्ती

॥ श्री महालक्ष्मी प्रसन्न ॥

शास्त्रशुद्ध संपूर्ण वार्षिक पंचांग

श्री महालक्ष्मी

सरस्वती पब्लिशिंग कंपनी प्रा.लि., कोल्हापूर

Mahalaxmi.com.co

६

जून २०२४

वैशाख-ज्येष्ठ
श्री शालिवाहन शके १९४६

विक्रम संवत् २०८०
शिवशक ३५०-५१

सौर ग्रीष्म-वर्षा ऋतू
दि.२० सौर वर्षा ऋतू प्रारंभ
उत्तरायण-दक्षिणायन

र
वि

ज्येष्ठ कृ.९ रेवती
३०
दाविद महाराज पुण्यतिथी
माधवनगर सांगली
पंचक सकाळी ७.३३ पर्यंत
जिल्हेज मु.२३

वैशाख कृ.११ रेवती
२
अपरा स्मार्त एकादशी
संत पारनेरकर महाराज
वार्षिकोत्सव पारनेर जि.नगर
कामु रेवाप्पा माळी म.पु.ति.
खुपसंगी ता.मंगळवेढा मु.२४

ज्येष्ठ शु.३ पुनर्वसु
९
महाराणा प्रताप जयंती
(तिथी), बाळ-बाळंतिणीने
देवास जाणेस शुभ मु.२

ज्येष्ठ शु.१० हस्त
१६
फादर्स डे
गंगादशहरा समाप्ती, गंगावतार
अमृत स.६.०३ ते ११.११
आनंदगिरी महाराज पुण्यतिथी
करंजवडे ता.वाळवा मु.९

ज्येष्ठ कृ.२ पूर्वाषाढा
२३
Mahalaxmi.com.co
बाबाजी महाराज पुण्यतिथी
मांजरी ता.चिकोडी
प्रवास करणेस शुभ मु.१६

तिथीविषयक माहिती
दि.२ पंचक उ.रात्री १.३९ पर्यंत
दि.६ धनिष्ठा नवक समाप्ती रात्री ८.१६
दि.१२ चांगदेव महाराज यात्रा पुणतांबे
दि.१८ सरसेनापती संताजी घोरपडे पु.दि.
दि.२० संक्रमण पुण्यकाल सकाळी ६.०४
ते रात्री ७.१६
दि.२१ जागतिक संगीत दिन
आर्द्रार्क: उ.रात्री १२.०५ वाहन-मोर
दि.२२ म्हादबा पाटील धुळगांवकर महा.
पु.ति.उत्सव समाप्त नृसिंहवाडी
दि.२६ अमली पदार्थ सेवन विरोधी दिन
भवानगिरी महाराज संजीवन समाधी
सोहळा शिरभावी ता.सांगोला
दि.२७ शांतीसागरजी महाराज जयंती
यळगूड ता.हातकणंगले

सो
म

राहू काल
रविवार - दुपारी ४.३० ते ६.००
सोमवार - सकाळी ७.३० ते ९.००
मंगळवार - दुपारी ३.०० ते ४.३०
बुधवार - दुपारी १२.०० ते १.३०
गुरुवार - दुपारी १.३० ते ३.००
शुक्रवार - सकाळी १०.३० ते १२.००
शनिवार - सकाळी ९.०० ते १०.३०

वैशाख कृ.१२ अश्विनी
३
भागवत एकादशी
कान-नाक टोचणेस
शुभ दिवस मु.२५

ज्येष्ठ शु.४ पुष्य
१०
विनायक चतुर्थी
जागतिक दृष्टिदान दिन
गुरु अर्जुनदेव शहीद दिन
सादिकशाहबाबा जयंती
पाषाण पुणे मु.३

ज्येष्ठ शु.११ चित्रा
१७
राजमाता
जिजाऊ स्मृतिदिन
गायत्री जयंती, समाजसुधारक
गोपाळ गणेश आगरकर पु.दि.
बकरी ईद जिल्हेज मु.१०

ज्येष्ठ कृ.३ उत्तराषाढा
२४
संत माणकोजी बोधले महा.
समाधी सोहळा धामणगाव(दु.)
ता.बाशी, दाराची चौकट
बसविणेस शुभ दिवस मु.१७

मं
गळ

स्मरणार्थ
Mahalaxmi.com.co

वैशाख कृ.१३ भरणी
४
भौमप्रदोष, शिवरात्री
अण्णाबुवा पुण्यतिथी गिरोली
जि.कोल्हापूर
कर्जव्यवहार करू नयेत मु.२६

ज्येष्ठ शु.५ आश्लेषा
११
Mahalaxmi.com.co
श्री सानेगुरुजी स्मृतिदिन
पारशी बेहमन मासारंभ मु.४

ज्येष्ठ शु.११ स्वाती
१८
निर्जला एकादशी
राणी लक्ष्मीबाई पुण्यदिन
झांसी, रामदासबाबा पु.ति.
बेलापूर ता.अकोले जि.नगर
विशाळगड उरूस मु.११

ज्येष्ठ कृ.४ श्रवण
२५
अंगारक संकष्ट चतुर्थी
चंद्रोदय रात्री १०.२३
पंचक उ.रात्री १.४९ नंतर
शुक्राचे पश्चिमेस दर्शन मु.१८

बु
ध

वैशाख कृ.१४ कृत्तिका
५
सावित्री चतुर्दशी
जागतिक पर्यावरण दिन
अमावास्या रात्री ७.५५ नंतर
रुद्रपशुपती महाराज पु.ति.
निमसोड ता.खटाव मु.२७

ज्येष्ठ शु.६ मघा
१२
अरण्य षष्ठी, विध्यवासिनी पूजा
स्वामी ब्रह्मानंद महा.पु.ति.
बजरवंडी ता.मालवण
वामन कवळेकर महाराज
पुण्यतिथी मालवण मु.५

ज्येष्ठ शु.१२ विशाखा
१९
प्रदोष
त्रिदिनात्मक सावित्री व्रतारंभ
धुळगांवकर महा.पु.ति.उत्सव
प्रारंभ नृसिंहवाडी ता.शिरोळ
सेवा कार्य करणेस शुभ मु.१२

ज्येष्ठ शु.१२ विशाखा
१९
दक्षिणायनारंभ
शिवराज्याभिषेक दिन
(तिथी), शिवशक ३५१ प्रा.
कर्कयान उ.रात्री २.२१
सौर वर्षा ऋतू प्रारंभ मु.१३

ज्येष्ठ कृ.५ धनिष्ठा
२६
राजर्षी छत्रपती
शाहू महाराज जयंती
तुळजाभवानी-भवानीशंकर
मंदिर वर्धापन दिन कळस
ता.इंदापूर जि.पुणे मु.१९

गु
रु

वैशाख कृ.३० रोहिणी
६
किल्ले रायगड येथे
शिवराज्याभिषेक सोहळा
श्री शनैश्चर जयंती
दर्श भावुका अमावास्या
सायं.६.०७ पर्यंत मु.२८

ज्येष्ठ शु.७ पूर्वा फाल्गुनी
१३
Mahalaxmi.com.co
जागतिक रक्तदाता दिन
मिथुन संक्रांती उ.रात्री १२.२६
पुण्यकाल दुपारी १२.३९ ते
रात्री ७.१५, तुकामाय महा.
पुण्यतिथी येहेळगाव मु.७

ज्येष्ठ शु.१३ अनुराधा
२०
दक्षिणायनारंभ
शिवराज्याभिषेक दिन
(तिथी), शिवशक ३५१ प्रा.
कर्कयान उ.रात्री २.२१
सौर वर्षा ऋतू प्रारंभ मु.१३

ज्येष्ठ कृ.६ शततारका
२७
रामदासबाबा भालेराव महा.
पु.ति.पेठ ता.आंबेगाव(पुणे)
संत किसनदास महाराज
पु.ति.माढा ता.माढा मु.२०

शु
क्र

ज्येष्ठ शु.१ मृग
७
गंगादशहरा प्रारंभ, करिदिन
मुर्गेक: उ.रा.१.०५, वा.कोल्हा
श्री भैरवनाथ यात्रा बाभुळसर
खुर्द ता.शिरूर जि.पुणे
चंद्रदर्शन जिल्काद मु.२९

ज्येष्ठ शु.८ उत्तरा फाल्गुनी
१४
दुर्गाष्टमी
जागतिक रक्तदाता दिन
मिथुन संक्रांती उ.रात्री १२.२६
पुण्यकाल दुपारी १२.३९ ते
रात्री ७.१५, तुकामाय महा.
पुण्यतिथी येहेळगाव मु.७

ज्येष्ठ शु.१३ ज्येष्ठा
२१
वटपौर्णिमेचा उपवास
वटपौर्णिमा स.७.३१ नंतर
कुलधर्म, अयन करिदिन
कारहुणिमे, वृषभ पूजन
जागतिक योग दिन मु.१४

ज्येष्ठ कृ.७ पूर्वा भाद्रपदा
२८
संत तुकाराम महाराज
पालखी प्रस्थान देहू जि.पुणे
कालाष्टमी मु.२१

श
नि

वैशाख कृ.९/१० उ.भाद्रपदा
१
संत मुक्ताबाई पुण्यतिथी
मुक्ताईनगर जि.जळगाव
जागतिक पालक दिन
गुरुचे पूर्वेस दर्शन
जिल्काद मु.२३

ज्येष्ठ शु.९ उत्तरा फाल्गुनी
१५
महेश नवमी, कुमारी पूजन
गुरुदेव रानडे पु.ति.निंबाळ
मु.८

ज्येष्ठ शु.१५/कृ.१ मूल
४ था शनि.
२२
कर्नाटकी बेंदूर
पौर्णिमा सकाळी ६.३७ प.
भारतीय आषाढ मासारंभ
गुरु हरगोविंद जयंती
संत कबीर जयंती मु.१५

ज्येष्ठ कृ.८ उत्तरा भाद्रपदा
२९
संत ज्ञानेश्वर माऊली
पालखी प्रस्थान आळंदी
मु.२२

शुभ दिवस-दि.२ व दि.३ शुभ, दि.८ मध्यम
दि.९ शुभ, दि.१० सायं.४.१४ ते रा.९.३९ प.
शुभ, दि.१४ स.१०.४७ ते रा.७.०५ प.शुभ,
दि.१५ मध्यम, दि.१६ शुभ, दि.१८ स.६.२४
ते दु.३.५५ पर्यंत शुभ, दि.१९ मध्यम दिवस,

दि.२० सायं.६.०९ प.शुभ, दि.२३ मध्यम,
दि.२४ सकाळी ११.५१ पर्यंत शुभ दिवस,
दि.२५ सकाळी ९.०५ नंतर शुभ दिवस,
दि.२६ शुभ दिवस, दि.२७ मध्यम दिवस,
दि.२८ सकाळी १०.१० नंतर शुभ दिवस,
दि.२९ शुभ दिवस, दि.३० शुभ दिवस

त्याज्य दिवस
दि.१,४,५,७,११,१२,१३,२२
भूमिपूजन व वास्तू मुहूर्त-दि.२९
या महिन्यात उपनयन मुहूर्त नाहीत.

साखरपुडा मुहूर्त-दि.२,३,१३,१४,१६,
दि.१८,१९,२३,२४,२५,२६,२८,२९,३०
जावळ मुहूर्त-दि.२,३,९,१०,१६,२६,
दि.२७,३० विवाह मुहूर्त-दि.२९,३०

गोव्यातील उत्सव

दि.१

श्री नवदुर्गा प्रकटोत्सव मडकई-पारांपई

मे ते जून या महिन्यात गुरु व शुक्र
अस्तामुळे, तसेच जुलै ते नोव्हेंबर या
महिन्यात चातुर्मास्यामुळे विवाह व
उपनयन मुहूर्त नाहीत. तरी या
काळातील अडचणीच्या मुहूर्तासाठी
सप्टेंबर महिन्याचे मागे पहा.

शेतीजगत बांबू शेतीतून समृद्धीकडे

ही दोन पध्दतीने केली जाते. शेताच्या बांधावर आणि ब्लॉक/गट रोपवण पध्दतीने चौरस अथवा आयताकृती क्षेत्रात केली जाते. बांधावरील लागवडीमध्ये शेती

बांधावर ५ मीटर बाय ५ मीटर या अंतरावर दोन ओळींमध्ये बांबूची रोपे लावली जातात. गट रोपवण पध्दतीमध्ये प्रति हेक्टर ४०० ते ५०० रोपे लावली जातात. लागवडीच्या प्रारंभीच्या दोन वर्षांपर्यंत आंतरपीक घेतले जाऊ शकते. बांबूचा कालावधी ३५ ते ४० वर्षांपर्यंत असल्याने जास्त अंतरावर बांबूची लागवड करणे फायदेशीर असते. यात बांबूची वाढही चांगली होते आणि बांबू तोडणीस अडचण होत नाही. त्यादृष्टीने सर्वसाधारणपणे ५ बाय ५ मीटर अंतरावर लागवड करणे योग्य ठरते. शेताला नैसर्गिक सजीव कुंपण म्हणूनही याची लागवड करता येते. यामुळे पर्यावरण संतुलनालाही चांगली मदत होते. हवेतील प्राणवायूचे प्रमाण वाढण्यासाठी मोलाची मदत होते.

जमीन व पाणी - बांबूची लागवड कधीही केली जाऊ शकते. ज्या जमिनीत बांबूची लागवड करायची आहे त्या जमिनीचा पीएच ५ ते ६ दरम्यान असल्यास बांबूचे यशस्वी उत्पादन घेतले जाऊ शकते. वाळूयुक्त माती असलेली जमीन बांबू लागवडीसाठी योग्य ठरत नाही. बांबूची रोपे लावल्यानंतर लगेच पाणी देणे आवश्यक असते. बांबूला एक महिन्यासाठी पाणी द्यावे लागेल. एक महिन्यांतर दोन-तीन दिवसाआड पाणी दिले तरी चालते.

बांबूच्या शेतीतून पहिली पाच वर्षे उत्पादन मिळत नसले तरी त्यानंतर प्रत्येक बेटातून तीन बांबू अशा पध्दतीने ४० वर्षे बांबूचे उत्पादन मिळते. त्यामुळे जागेच्या उपलब्धतेनुसार मातीचा पोत, स्थानिक गरज व बाजारपेठ, सिंचनाची सोय इ. बाबींचा योग्य विचार व तज्ज्ञांचे मार्गदर्शन घेऊन बांबू लागवड व प्रजातीची निवड करावी. बांबूला लागवडीनंतर शेणखत अथवा गांडूळ खत १०० ग्रॅम युरिया, १०० ग्रॅम सिंगल सुपर फॉस्फेट आणि ५० ग्रॅम म्युरेट ऑफ पोटॅश यांचे मिश्रण घालावे, तसेच बुशशीनाशक, वाळवी नाशकाचा वापर करून तयार रोपे लावावीत. गरजेनुसार दोन वेळा खुरपणी करावी.

बांबूच्या प्रजाती - बांबूच्या १७० जाती भारतात, तर चीनमध्ये ३६० जाती आहेत. यामध्ये शेतकऱ्यांसाठी एकरी २०० टन उत्पादन देणाऱ्या भीमा बांबूची लागवड उपयोगी आहे. ट्रुल्डा या प्रजातीच्या बांबूचे वैशिष्ट्य म्हणजे त्याच्या दोन पेरांमध्ये जवळपास एक फुटाचे अंतर असते. तसेच

तो नरमही असतो त्यामुळे अगरबत्तीच्या निर्मितीसाठी तो अधिक सोईचा ठरतो. या प्रकारच्या बांबूचे उत्पादन चीन व व्हिएतनाम या देशांमध्ये मुबलक प्रमाणावर होते. आता भारतातही त्याचे उत्पादन सुरु होत आहे.

सद्यस्थितीत बांबूमधील माणगा ही प्रजाती काटेविरहित, सुटसुटीत काठ्या यामुळे लोकप्रिय मानली जाते. माणगा बांबूची उंची १० ते १२ मीटरपर्यंत असते. टोकाशी सरळ, जास्त फांद्या नसलेले ताठ, मजबूत आणि भरीवपण असतो, तर पेरातील अंतर १५ ते ३० सेंटीमीटर आणि व्यास अडीच ते सहा सेंटीमीटर असतो. माणगा बांबू हा भरीव बांबू म्हणून ओळखला जातो. तसेच याची लागवड व देखभाल खर्च देखील कमी आहे.

मुळातच बांबूची लागवड अत्यंत कमी खर्चीक आहे. एकदा लागवड केली, की दर वर्षी मशागत, पेरणी, मेहनत, मजुरी यावर खर्च करावा लागत नाही. बांबूचा विस्तार झपाट्याने होतो. त्याला जलसिंचनाची आवश्यकता नाही. बांबूमुळे जमिनीची धूप थांबते व गुरांसाठी चारा उपलब्ध होतो. बांबूच्या विविध जाती आणि उपजातींचा अभ्यास केल्यास प्रति हेक्टर ३०० ते ३००० झाडे लागू शकतात. सर्वसाधारणपणे प्रति हेक्टर १५०० झाडे लावता येतात.

सर्वसामान्य हवामानात एक बांबू दुसऱ्या वर्षापासून एक किंवा दोन कोंब सोडतो. याच कोंबाचे बांबूत रूपांतर होते. एकदा बांबू लागून निघाला की खंड न पडता उत्पादन मिळत राहते. ओलिताखालील बांबू दरवर्षी कोरडवाहूपेक्षा दीडपट उपन्न देतो, कारण सर्व कोंबाचे बांबूत रूपांतर होते.

तोडणीचे सूत्र - साधारणतः पाच वर्षांनंतर बांबू कापणीवर येतो. त्या वेळी आवश्यकतेनुसार बांबूच्या प्रत्येक बेटातून

केवळ तीन बांबू प्रति वर्ष निघावयास हवेत, ही काळजी घेतल्यास बांबूचे बेट मजबूत राहते आणि उत्पादन भरपूर मिळू शकते. लहान स्वरूपाच्या लागवडीत मात्र प्रति वर्ष थोडे बांबू तोडणे योग्य ठरते. कारण त्यानुसार लागवड, तोडणी, काढणी, वाहतूक आणि विक्री करणे सोईचे होते. उत्तम व्यवस्थापनाच्या दृष्टीने प्रति वर्षी तीन-चार वर्षांचे बांबू तोडणे योग्य असते. परंतु, त्यासोबत तेवढे जुने आणि तीन वर्षाखालील सर्व बांबू ठेवणेही आवश्यक असते. मार्च-एप्रिलमध्ये तोडलेला बांबू हा लवकर वाळू लागतो. जेवढा हिरवा बांबू लवकर बाजारात किंवा कारखान्यात जाईल तेवढे त्याचे मूल्य जास्त असते. कोणत्याही कारखान्यात किंवा टोपल्या वगैरे हस्तकलेसाठी हिरवा बांबू लागतो. बांधकामासाठी वाळलेला बांबू घेतला जातो. हा बांबू आपल्याला किती पैसे देणार ते आपल्या या बांबूच्या प्रतीवर अवलंबून असते. ही प्रत बांबूची जाडी, उंची, सरळपणा आणि हिरवेपणा यावर ठरते.

आंतरपिके घेताना - बांबूच्या शेतीचा सर्वात मोठा फायदा म्हणजे यामध्ये कडीपत्ता किंवा शेवगा यांसारखी आंतरपिके कायमस्वरूपी घेता येतात. त्याचबरोबर चान्याची पिकेही घ्यावीत असे कृषीतज्ज्ञांकडून सांगितले जाते. कारण या चारापिकांमुळे जमीन कायम झाकलेली राहते. जमिनीतील पाणी बाष्पीभवनाने उडून जात नाही. कायमस्वरूपी मिश्रपिकांची लागवड करावयाची असेल तर लागवड ५ मीटर बाय २ मीटर अंतरावर करावी. मधल्या जागेत ही पिके घ्यावीत. सर्वात महत्त्वाचे म्हणजे आंतरपिके घेताना बांबू तोडीपूर्वी त्यांची काढणी होईल, अशा हिशेबाने पिकांची लागवड करावी.

- सुधीर मोकाशे, ज्येष्ठ पत्रकार

सध्या पारंपरिक पीकपध्दतीपेक्षा वेगळा विचार करण्याचे दिवस आहेत. यामध्ये बांबूशेतीचा पर्याय आकर्षक आणि लाभदायक ठरणारा आहे. केंद्र सरकारकडूनही बांबू लागवडीला प्रोत्साहन दिले जात आहे. बांबूपासून बनविण्यात येणाऱ्या कोणत्याही वस्तूला बाजारपेठ उपलब्ध आहे. त्यामुळे शेतकऱ्यांनी पारंपरिक शेतीबरोबरच जर बांबूची लागवड केली तर त्यांना अधिकच लाभ मिळेल. बांबूचे उत्पादन लागवडीनंतर चौथ्या वर्षापासून सुरु होते. पण सलग ४० वर्षे उत्पादन मिळते. म्हणजेच एकदा लागवड केल्यानंतर पाणी व खते देण्याशिवाय प्रत्येक वर्षी इतर कसलीही मशागत करावी लागत नाही. शिवाय, दरवर्षी बांबूचे उत्पादन १० ते १५ टक्क्यांनी वाढते. हलक्या जमिनीत तसेच प्रतिकूल वातावरणात देखील सहाव्या वर्षापासून २ इंच व्यासाचे व १८ फूट लांबीचे बांबू मिळतात.

प्रस्तावना - चांगल्या नफ्याच्या शोधात भात, गहू, ऊस, भाजीपाला, फळे याबरोबरने गेल्या काही वर्षांत शेतकरी औषधी शेती, वृक्ष लागवड, आणि कृषी-वनीकरणकाडे वाटचाल करत आहेत. यापैकी बांबू या वनस्पतीमध्ये भारताच्या ग्रामीण अर्थव्यवस्थेचा कायापालट करण्याची प्रचंड क्षमता आहे. परंतु आजही अनेक शेतकऱ्यांना बांबूची उपयुक्तता समजलेली नाही. बांबू हे केवळ जुने व पारंपरिक वापरातील साहित्य नसून उत्तम व रोजगार देणारे पीक म्हणून आज पुढे येत आहे. कमी खर्चात चांगले उत्पन्न व व्यावसायिक संधी देणारे हे वनपीक आहे. प्रस्तुत लेखात बांबूची व्यावसायिक उपयुक्तता आणि लागवडीचे तंत्र याची माहिती आपण घेणार आहोत.

बदलत्या काळातील बांबूचे फायदे - बांबूचा वापर केवळ गुढीच्या काठीसाठी होतो असा सर्वसामान्यांचा समज असतो. पण प्रत्यक्षात बांबूचा उपयोग फर्निचर, कपडे, लोणचे, पेपरमिल, सिमेंट फॅक्टरी अशा अनेक उद्योगांमध्ये होतो. बांबूपासून शर्ट, चादरी, ब्लॅकेट आदी वस्त्रे तयार करण्याची प्रक्रिया सुरु झाली आहे. भारत सरकारने राष्ट्रीय बांबू मिशन देखील सुरु केले आहे, ज्या अंतर्गत शेतकऱ्यांना बांबूच्या रोपांवर अनुदान देखील दिले जाते. यासोबतच बांबूपासून विविध उत्पादने बनवण्याचा व्यवसायही करायचा असेल, तर त्यासाठी सरकारकडून अनुदान आणि कर्जाची सुविधा दिली जाते. पर्यावरणपूरक

जीवनशैली अंगिकारण्याचा प्रवाह रूढ झाल्यामुळे भारतासोबतच जगभरात बांबूची बाजारपेठ वाढत आहे. जगभरातील लोक आता प्लॉस्टिकऐवजी बांबूच्या इको फ्रेंडली उत्पादनांचा अवलंब करत आहेत. बांबूपासून जर्सी तयार करता येते. या जर्सीमुळे अंगाला घाम फुटत नाही.

जगातील सर्वात जास्त बांबू उत्पादन चीनमध्ये होते. नेपाळ आणि जपानमध्ये बांबूपासून घरे बनवली जातात. भारतातही इको-टूरिझममुळे बांबूला चांगली बाजारपेठ आहे. बांबूपासून स्वयंपाकघरातील भांडी, फर्निचर, खेळणी, पेंटिंज, सजावटीच्या वस्तू आणि हस्तकलेतील उत्पादने बनवली जातात आणि त्यांना मोठी मागणी चांगली आहे. फर्निचर आणि पर्यावरणपूरक उत्पादने बनवणाऱ्या अनेक कंपन्या शेतकऱ्यांसोबत बांबूची कंत्राटी शेतीही करत आहेत. आज देशात गहू, तांदूळ, मका आणि साखर यांचे उत्पादन वाढत आहे. पण शेतकऱ्यांनी या पारंपरिक पिकांकडे न वळता बांबू लागवडीकडे वळावे, असे आवाहन सरकारकडून करण्यात येत आहे. कारण आज देशाला ८ लाख कोटी रुपयांचे इंधन आयात करावे लागते. त्याऐवजी तांदूळ, बांबूपासून इथेनॉल बनवले तर यामध्ये मोठी बचत होऊ शकते. धर्मलमध्ये कोळशाऐवजी बांबूचा वापर करण्यास आता सरकारने परवानगी दिलेली आहे. त्यामुळे भविष्यात बांबूला मोठी बाजारपेठ उपलब्ध आहे. अलिकडील काळात स्टीलच्या वापरविरुद्ध पर्यावरणपूरक बांबू क्रॅश वापरले जात आहे. तसेच भारतीय रस्तेमार्गांमध्येही त्याचा अवलंब केला जात आहे. बांबूची कॅलरिक् व्हॅल्यू कोळशापेक्षा कमी असली, तरी कोळशाच्या तुलनेत बांबूपासून निघणारा कार्बन हा खूप कमी आहे. कोळसा जाळला असता ४८ टक्के कार्बन, तर बांबूपासून ५ ते ६ टक्केच कार्बन निर्माण होतो.

लागवडीचे तंत्र - बांबू लागवड बिया, शाकीय, कंदाद्वारे, उतीसंवर्धित रोपाद्वारे केले जाते. शाकीय प्रजननासाठी कंद, खोड, फांदी याचा वापर करता येतो. सामाजिक वनीकरण विभागाकडून शाकीय पध्दतीचा प्रामुख्याने वापर रोप निर्मितीसाठी केला जातो. बांबूची लागवड करताना मातीची सुपीकता, त्यातील सूक्ष्म घटक, पाऊस, तापमान, आर्द्रता, पाण्याची व्यवस्था, बाजार व्यवस्था आदी बाबी विचारात घेऊन बांबूच्या जातीची निवड करावी. बांबू लागवड

अंगारक संकष्ट चतुर्थी चंद्रोदय दि. २५ जून			
मुंबई	१०.२८	पनवेल	१०.२८
ठाणे	१०.२८	पालघर	१०.२९
कल्याण	१०.२८	नाशिक	१०.२५
डोंबिवली	१०.२८	महाड	१०.२६
अलिबाग	१०.२८	पुणे	१०.२३
बारामती	१०.१८	रत्नागिरी	१०.२५
सातारा	१०.२२	विपळूण	१०.२२
कराड	१०.२१	राजापूर	१०.२१
कोल्हापूर	१०.२१	दापोली	१०.२६
सांगली	१०.१६	सावंतवाडी	१०.१९
सोलापूर	१०.१४	कणकवली	१०.१९
पंढरपूर	१०.१८	वेंगुर्ला	१०.१९
मंगळवेढा	१०.१८	म्हापसा	१०.१९
मार्गाव	१०.१८	बेंगलोर	०९.५८
फोंडा	१०.१८	बेळगाव	१०.१९
पणजी	१०.१८	बागलकोट	१०.११
छ.संभाजीनगर	१०.२१	गोकाक	१०.१५
अहमदनगर	१०.१९	निपाणी	१०.१९
धाराशिव	१०.१४	अधणी	१०.१६
लातूर	१०.१०	मुधोळ	१०.१५
नागपूर	१०.०६	विजयपूर	१०.१२
बिदर	१०.०५	कारवार	१०.१८
		हुबळी	१०.१४
		धारवाड	१०.१४
		म्हैसूर	१०.०१
		हैद्राबाद	१०.०४
		दिल्ली	१०.२७
		बडोदा	१०.३२

राशिभविष्य : जून २०२४

मेघ पूर्वार्धात आर्थिक प्राप्ती जेमतेम राहिल. कामात यश मिळेल. आर्थिक प्राप्ती वाढेल. कायमस्वरूपीची नोकरी मिळेल. विवाह जुळेल. संतती होईल. शिक्षणात प्रगती होईल. परदेशगमनाची संधी लाभेल. वाहनसौख्य लाभेल. चंद्रबल- १५, १७, १८, १९, २४, २५, २६	तूळ धंदा-व्यवसायात मंदी जाणवेल. शारीरिक तक्रारीकडे दुर्लक्ष करू नका. सामाजिक कार्यात सहभाग राहिल. भाग्यकारक अनुभव येईल. आग्रही रहाल. कोर्टकचेरीच्या कामासाठी खर्च होईल. विपरीत घटनेतून लाभ संभवतो. चंद्रबल- १२, १३, १४, १७, १८, १९, २२, २३
वृषभ वाहनसौख्य लाभेल. उत्तरार्धात आर्थिक प्राप्ती जेमतेम राहिल. परदेशगमन घडेल. विवाह जुळेल. संतती होईल. अधिकार असतील. खर्च वाढेल. विपरीत घटनेतून लाभ संभवतो. श्रीमंत स्थळ मिळेल. जवळच्या व्यक्तींना दुखवू नका. चंद्रबल- १७, १८, १९, २०, २१, २६	तृश्विक परदेशाशी संबंधित व्यवहारातून फायदा होईल. अचानक विवाह जुळेल. सुवर्णालंकारांची खरेदी कराल. महिलांना प्रसूतीसमयी त्रास होईल. धंदा-व्यवसाय जेमतेम चालेल. विपरीत घटनेतून लाभ संभवतो. शेतीवाडीची कामे होतील. चंद्रबल- १२, १४, १६, २०, २१, २४, २५
मिथुन प्रतिस्पर्धी वाढतील. राजकीय संकटे येतील. उत्तरार्धात उमेद, उत्साह, महत्त्वाकांक्षा, वाढेल. विद्याव्यासंगी रहाल. प्रॉपर्टीची कामे लवकर होतील. रोजगाराची संधी उपलब्ध होईल. विवाह जुळेल. भावंडांना कष्ट होतील. चंद्रबल- १२, १३, १४, २०, २१, २२, २३	धनु कामात यश मिळेल. कमी श्रमात संधी लाभेल. उत्तरार्धात जोडीदाराचा सल्ला उपयुक्त राहिल. आर्थिक लाभासाठी खूप उलाढाली कराल. जवळच्या व्यक्तींना दुखवू नका. भावनिक वादळात अडकू नका. वाहन जपून चालवा. चंद्रबल- १५, १६, १८, १९, २२, २३, २६
कर्क आर्थिक प्राप्ती चांगली होईल. उत्तरार्धात प्रकृतीची काळजी घ्या. खर्च वाढेल. उद्योगधंद्यात स्पर्धा वाढेल. कायदेशीर बाबींशी संबंध येईल. विपरीत घटनेतून लाभ संभवतो. पूर्वार्धात विवाह जुळेल. परदेशगमन, दूरचे प्रवास घडतील. चंद्रबल- १५, १६, २२, २३, २४, २५	मकर धार्मिक कृत्ये कराल. विवाह जुळेल. उत्तरार्धात कमी श्रमात लाभ होईल. विपरीत घटनेतून लाभ संभवतो. प्रॉपर्टीची कामे होतील. शैक्षणिक प्रगती लक्षणीय राहिल. पण विलंब, अडचणी त्रास यांचा अनुभव येईल. चंद्रबल- १७, १८, १९, २०, २१, २४, २५
सिंह महिना विकास घडविणारा आहे. सामाजिक कार्यातून लाभ होईल. अपेक्षेप्रमाणे आर्थिक प्राप्ती होईल. पत्नीच्या तयारीकडे लक्ष द्या. शारीरिक व्याधी जाणवेल. धंदा-नोकरीतील बदल अनुकूल राहतील. परदेशगमन घडेल. चंद्रबल- १२, १३, १७, १८, १९, २४, २५	कुंभ मानसिक उद्विग्नता जाणवेल. मनाची कुचंबणा होईल. सुवर्णालंकारांची खरेदी कराल. महत्त्वाकांक्षी बनाल. स्वतःची, जोडीदाराची व घरातील वृद्धांची काळजी घ्या. धंदा-व्यवसायात विलंब, अडचणी, त्रास अनुभववाल. चंद्रबल- १२, १३, १४, २०, २१, २२, २३, २६
कन्या कर्माला भाग्याची साथ लाभेल. धार्मिक कार्यासाठी खर्च होईल. परदेशगमन, दूरचे प्रवास घडतील. नावलौकिक वाढेल. सामाजिक कार्यातील सहभाग वाढेल. खरेदी-विक्री वाढेल. विवाह जुळेल. भावनिक वादळापासून दूर रहा. चंद्रबल- १५, १६, २०, २१, २६, २७, २९	मीन धंदा-व्यवसायात नवीन उपाययोजना कराल. कामे यशस्वी होतील. उत्तरार्धात घर-गृहस्थीची काळजी लागून राहिल. कुटुंबात मनमानी कराल. प्रवास घडेल. अतिमहत्त्वाकांक्षी व संवेदनशील बनाल. विलंब, त्रास अनुभववाल. चंद्रबल- १२, १४, १६, २२, २४, २५

बी पेरणीसाठी फणीचक्र २०२४

फणीचक्र क्र.१ - १ जानेवारी २०२४ ते ४ जुलै २०२४		
शुभ नक्षत्रे	दुष्ट नक्षत्रे	तोर नक्षत्रे
आश्लेषा-मघा-पू.फाल्गुनी हस्त-चित्रा-स्वाती अनुराधा-ज्येष्ठा-मूळ	मृग-आर्द्रा-पुनर्वसु उत्तराषाढा-श्रवण-धनिष्ठा पू.भाद्र.-उ.भाद्र.-रेवती	अश्विनी-भरणी-कृत्तिका रोहिणी-पुष्य-उ.फाल्गुनी विशाखा-पूर्वाषाढा-शततारका
मघा, हस्त, चित्रा, स्वाती, अनुराधा, मूळ या नक्षत्रांवर बी पेरवा.		
फणीचक्र क्र.२ - ५ जुलै २०२४ ते ३१ डिसेंबर २०२४		
शुभ नक्षत्रे	दुष्ट नक्षत्रे	तोर नक्षत्रे
पुष्य-आश्लेषा-मघा उ.फाल्गुनी-हस्त-चित्रा विशाखा-अनुराधा-ज्येष्ठा	रोहिणी-मृग-आर्द्रा पूर्वाषाढा-उत्तराषाढा-श्रवण शततारका-पू.भाद्र.-उ.भाद्र.	रेवती-अश्विनी-भरणी कृत्तिका-पुनर्वसु-पू.फाल्गुनी स्वाती-मूळ-धनिष्ठा
पुष्य, मघा, हस्त, चित्रा, अनुराधा या नक्षत्रांवर बी पेरवा.		

पंचांग जून २०२४ वैशाख - ज्येष्ठ

पंचांग (मुंबई वेळेप्रमाणे)		जून २०२४		वैशाख - ज्येष्ठ										
ता. वार	तिथी	ता.मि. पर्यंत	नक्षत्र	ता.मि. पर्यंत	योग	ता.मि. पर्यंत	करण	ता.मि. पर्यंत	चंद्रराशी	सूर्योदय	सूर्यास्त	भा.सौर दिनांक		
जून	वैशाख													
०१	शनि	कृ.नवमी	०७.२४	उ.भाद्रपदा	२७.१५	प्रीति	१५.०९	वणिज	१८.१५	मीन	०६.०३	१९.११	११	
०२	रवि	कृ.एकादशी	२६.४९	रेवती	२५.३९	आयुष्मान	१२.१०	बव	१५.५३	२५.३९	नं.मेघ	०६.०३	१९.११	१२
०३	सोम	कृ.द्वादशी	२४.१८	अश्विनी	२४.०४	सौभाग्य	०९.१०	कोलव	१३.२९	मेघ	०६.०२	१९.११	१३	
०४	मंगळ	कृ.त्रयोदशी	२२.०९	भरणी	२२.३४	शोभन	०६.१०	गर	११.०८	२८.१३	नं.वृषभ	०६.०२	१९.१२	१४
०५	बुध	कृ.चतुर्दशी	१९.५५	कृत्तिका	२१.१६	सुकर्मा	२४.३५	विष्टि	०८.५६	वृषभ	०६.०२	१९.१२	१५	
०६	गुरु	कृ.अमावास्या	१८.०७	रोहिणी	२०.१६	धृति	२२.०८	चतुष्पाद	०६.५८	वृषभ	०६.०२	१९.१२	१६	
०७	शुक्र	शु.प्रतिपदा	१६.४५	मृग	१९.४२	शूल	२०.०४	बालव	२८.१५	०७.५५	नं.मिथुन	०६.०२	१९.१३	१७
०८	शनि	शु.द्वितीया	१५.५५	आर्द्रा	१९.४९	गंड	१८.२६	तैतिल	२७.४४	मिथुन	०६.०३	१९.१३	१८	
०९	रवि	शु.तृतीया	१५.४४	पुनर्वसु	२०.१९	वृष्टि	१७.१९	वणिज	२७.५४	१४.०६	नं.कर्क	०६.०३	१९.१३	१९
१०	सोम	शु.चतुर्थी	१६.१४	पुष्य	२१.३८	ध्रुव	१६.४६	बव	२८.४५	कर्क	०६.०३	१९.१४	२०	
११	मंगळ	शु.पंचमी	१७.२६	आश्लेषा	२३.३७	व्याघ्रात	१६.४५	कोलव	२३.३७	नं.सिंह	०६.०३	१९.१४	२१	
१२	बुध	शु.षष्ठी	१९.१५	मघा	२६.१९	हर्षण	१७.१३	कोलव	०६.१७	सिंह	०६.०३	१९.१४	२२	
१३	गुरु	शु.सप्तमी	२१.३२	पू.फाल्गुनी	२९.०७	वज्र	१८.०३	गर	०८.२२	सिंह	०६.०३	१९.१५	२३	
१४	शुक्र	शु.अष्टमी	२४.०३	उ.फाल्गुनी	२९.०७	अहोरात्र	१९.०४	विष्टि	१९.४३	११.५३	नं.कन्या	०६.०३	१९.१५	